

[Statsministeren.]

Jeg skal ikke yderligere forlænge debatten, men kun i anledning af det ærede medlem hr. H. C. Hansens polemiske bemærkninger sige, at vi tør roligt sætte vor indsats i denne samling i relation til den, den socialdemokratiske regering præsterede det sidste år, den sad. Jeg ved meget vel, at det ærede medlem hr. H. C. Hansen har sin opfattelse og jeg har min; min går altså ud på, at det ærede medlem, når vi betragter den socialdemokratiske regerings indsats det sidste år, egentlig ikke har nogen grund til at takke beæret.

Finansministeren (Thorvald Kristensen):

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen beskæftigede sig med ordet „nationalbudget“ i forbindelse med den økonomiske årsoversigt, som regeringen har ladet udarbejde til internt brug og til brug for dem på rigsdagen, som særlig beskæftiger sig med de økonomiske problemer. Også det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard beskæftigede sig med dette udtryk og mente, at når jeg ikke havde kaldt denne årsoversigt for nationalbudget, var det for ikke at drille dyrene. Jeg ønsker ikke at drille dyrene, heller ikke det ærede medlem — det være ikke nogen sammenligning —, men jeg vil gerne sige, at der er en meget mere naturlig forklaring på, at denne årsoversigt ikke er kaldt for et nationalbudget, nemlig den ganske simple, at det ikke er et nationalbudget — dette være også sagt til det ærede medlem hr. H. C. Hansen. Det er en økonomisk årsoversigt, forøvrigt en fortsættelse af de økonomiske årsoversigter, der blev udarbejdet i den tidligere venstre-regerings tid, således at det er en gammel linie, der nu bliver taget op.

Det ærede medlem vil have lagt mærke til, at langt den største part af denne oversigt beskæftiger sig med året 1950 og altså er en oversigt over et år, som er gået. Det er naturligvis, fordi det har betydning for dem, der skal varetage statens administration, at følge erfaringerne op og analysere dem så hurtigt som muligt. Dertil er så føjet i den sidste del af årsoversigten visse betragtninger over udsigterne for indværende år.

Men dette er ikke noget budget. Alle, der kender noget til budgetlægning, ved, at et budget for det første er en detaljeret oversigt og for det andet — og det er det afgørende — er udtryk for en beslutning. En finanslov er et budget; det er en detaljeret oversigt over de indtægter og udgifter, som rigsdagen beslutter at staten skal have. På samme måde må et nationalbudget, hvis

der skal være nogen mening i ordet, være en detaljeret beslutning om den produktion og anden økonomiske aktivitet, man mener landet skal have i det kommende år. Når den nuværende regering ikke har ønsket at udarbejde nationalbudgetter — en beslutning, som jeg fuldtud tilslutter mig, hvad jeg allerede for længe siden har haft lejlighed til at understrege i en debat med det ærede medlem hr. Hans Hedtoft her i salen —, er det, fordi vi ikke tror, at man i enkeltheder i beslutninger kan fastlægge, hvordan det økonomiske forløb i landet på de forskellige områder skal være; dertil er livet altfor mangfoldigt og altfor omskifteligt.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at jeg har fået den stærkest tænkelige bekræftelse på denne opfattelse ved at se på den række nationalbudgetter — såvidt jeg husker, var det tre —, som den foregående regering udsendte. Det var iøjnefaldende for enhver, der læste disse dokumenter, at de for hvert år blev tyndere; det gjaldt i det sidste år også rent bogstaveligt, men det gjaldt indholdsmaessigt år for år. Man blev mere og mere bange for de detaljerede oversigter, man havde givet over, hvad der skulle ske, og i det sidste år ændrede man principperne på afgørende måde og undlod at udtale sig om en hel del ting, som man havde udtalt sig om i de foregående nationalbudgetter. Om ikke af anden grund kunne jeg have ønsket, at ministeriet Hedtoft havde levet noget længere, for at det på den måde kunne konstateres, om der overhovedet blev noget tilbage af begrebet „nationalbudget“. Jeg vil da også understrege, at det ærede medlem hr. H. C. Hansen karakteristisk nok et par gange i sin tale beklagede sig over, at der ikke i den årsoversigt, jeg har ladet udarbejde, stod noget om, hvad regeringens politik på de og de forskellige områder ville blive. Det er jo netop udtryk for, at det ikke er et nationalbudget, men kun en årsoversigt.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var så venlig herfra at indbyde mig til at deltage i en diskussion, der skal være om spørgsmålet nationalbudget på det interparlamentariske møde i Stockholm i august. Jeg havde allerede i formiddags fået en mere officiel indbydelse af den danske gruppes formand, det ærede medlem hr. V. Buhl, som gav mig indbydelsen med den motivering — jeg tror, jeg må have lov til at citere den herfra —, at der fra norsk side ville blive indledet af en stærk tilhænger af nationalbudgetter, og derfor fandt man det betimeligt, at der fra dansk side kom et indlæg fra nogen, der var mere tilbageholden-